

36. PERJANTAINA 13. HUHTIKUUTA 2012

kello 13.07

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Vaaleja

- 1) Liikenne- ja viestintävaliokunnan täydennysvaali..... 6

Ensimmäinen käsittely

- 2) Hallituksen esitys eduskunnalle ihmiskaupan vastaisesta toiminnasta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen hyväksymisestä ja laeiksi yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä liiketoimintakiellosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta 6

Hallituksen esitys HE 122/2011 vp
Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 6/2012 vp

Toinen käsittely

- 3) Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi jätelain sekä ympäristönsuojelulain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta 6

Hallituksen esitys HE 15/2012 vp
Ympäristövaliokunnan mietintö YmVM 1/2012 vp

Mietintöjen pöydällepano

- 4) Hallituksen esitys eduskunnalle väestökisteriasiakirjojen laillistamisvaatimuksen poistamisesta Suomen tasavallan ja Viron tasavallan välillä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 6

Hallituksen esitys HE 11/2012 vp
Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 7/2012 vp

- 5) Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alusliikennepalvelulain muuttamisesta sekä laiksi meriliikennetietojen keräämisestä ja meriliikenteen tilastojen laatimisesta annetun lain kumoamisesta .....

6

Hallituksen esitys HE 14/2012 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 2/2012 vp

Puhetta johti puhemies Eero Heinäluoma
(13.07—13.22).

Timo Soini /ps (e)
Ismo Soukola /ps (e)
Katja Taimela /sd
Eila Tiainen /vas (e)
Lenita Toivakka /kok
Jani Toivola /vihr
Ulla-Maj Wideroos /r

Nimenuuto

Nimenuudossa merkittiin täysistunnosta poissa oleviksi seuraavat 38 edustajaa (e = eduskuntatyöhön liittyvä tehtävä; s = sairaus; p = perheväpää):

Sirkka-Liisa Anttila /kesk
Heikki Autto /kok (p)
Jouni Backman /sd
Markku Eestilä /kok
Maarit Feldt-Ranta /sd
Christina Gestrin /r (e)
Jukka Gustafsson /sd (e)
Pertti Hemmilä /kok (e)
Susanna Huovinen /sd (s)
Johanna Jurva /ps (s)
Risto Kalliorinne /vas
Anne Kalmari /kesk
Ilkka Kanerva /kok (e)
Johanna Karimäki /vihr (e)
Katri Komi /kesk (e)
Paula Lehtomäki /kesk (p)
Riitta Myller /sd
Merja Mäkisalo-Ropponen /sd
Hanna Mäntylä /ps (s)
Ville Niinistö /vihr (s)
Mats Nylund /r (e)
Petteri Orpo /kok (e)
Heli Paasio /sd (s)
Tom Packalén /ps (e)
Sari Palm /kd (e)
Raimo Piirainen /sd (e)
Antti Rantakangas /kesk (e)
Eero Reijonen /kesk (e)
Paula Risikko /kok (e)
Markku Rossi /kesk
Pertti Salolainen /kok (e)

Hallituksen esitykset

Puhemies Eero Heinäluoma: Valtioneuvosto on 12.4.2012 antanut eduskunnalle hallituksen esitykset HE 30, 31/2012 vp.

Valtioneuvoston selonteot

Puhemies Eero Heinäluoma: Valtioneuvosto on 12.4.2012 antanut eduskunnalle selonteon "Kilpailukykyä ja hyvinvointia vastuullisella liikenteellä: Valtioneuvoston liikennepoliittinen selonteko eduskunnalle 2012" (VNS 2/2012 vp).

Kirjalliset kysymykset

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 7, 61, 104, 111, 132, 142, 146, 152, 153, 156, 157, 159, 163, 164, 166, 168—171, 173—175, 177, 179—184, 186—189, 191—193, 195, 201—204, 206, 207, 209/2011 vp.

Väläkysymyksen esittäminen

Puhemies Eero Heinäluoma: Pietari Jääskeläinen ja 64 muuta edustajaa ovat 13.4.2012 tehneet valtioneuvostolle väläkysymyksen Suomen kokonaisvastuista euroalueen talouskriisissä (VK 4/2012 vp).

Annan nyt puheenvuoron väläkysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle Pietari Jääskeläiselle väläkysymyksen esittämistä varten.

Pietari Jääskeläinen /ps: Arvoisa puhemies! Opposition yhteinen väläkysymys Suomen kokonaisvastuiden jatkuvasta kasvattamisesta eurokriisissä.

"Eduskunnalle

Vuonna 2010 Kreikalle tehtiin ensimmäinen pelastuspaketti, kooltaan 110 miljardia euroa. Suomen osuus lainasta oli noin 1,5 miljardia euroa. Kreikalle haluttiin antaa mahdollisuus, ja tämän piti riittää. Sen sijaan Suomen riskit ja vastuut ovat oleellisesti kasvaneet Kataisen hallituksen aikana. Kataisen hallitus on eduskunnan käsitellyssä olevassa esityksessään Euroopan rahoitusvakaussäilyneen (ERVV) valtioneuvostosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta (HE 150/2011 vp) myöntänyt, että pahimmassa tapauksessa Suomen vastuut pelkästä ERVV:stä ovat yli 30 miljardia euroa. Hallitus puhuu vain kapasiteetin väliaikaisesta korottamisesta, mutta näyttää todennäköiseltä, että tämä väliaikaisuus tullaan myöhemmin muuttamaan pysyväksi. Suomea hivutetaan pala palalta kohti suurempia vastuita.

Vakaussäilyneiden rooli on vaarassa muuttua rahastoiksi, joiden kautta ohjataan vastikkeettomia rahaeräitä kriisimailla. Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) on tuoreessa Kreikka-raportissaan lähes avoimesti myöntänyt pitävänsä erittäin epätodennäköisenä, että Kreikka selviäisi ilman uutta velkajärjestelyä. Samalla IMF on ehdottanut julkisen sektorin myöntämien Kreikan velkojen korkomarginaalin poistamista kokonaan. Kreikka II -paketin yksityissektoria koskevan menettelyn takia yksityisen sektorin hallussa olevat Kreikan velkakirjat ovat nyt lähes täysin Englannin lainsäädännön alaisina ja näin ollen julkisia rahoittajia paremmassa asemassa velkajärjestelytilanteessa. Seuraavassa Kreikan velkajärjestelyssä julkisen sektorin on siis leikat-

tava saataviaan, sillä yksityinen sektori tuskin osallistuu seuraavaan velkajärjestelyyn. Tällöin olemme tilanteessa, jossa ERVV ja Euroopan vakaussäilyneen (EVM) toimivat euroalueen sisäisten vastikkeettomien rahaerien kanavoijina. Samaan aikaan myös Euroopan keskuspankin operointi johtaa sekin viime kädessä yksittäisten jäsenmaiden riskien kasvuun.

Hallitus on jälleen kiistänyt Suomen vastuiden kasvamisen, mutta samaan aikaan se on lipsunut eduskunnan selvästä aiemmasta kannasta, jonka mukaan vakaussäilyneiden yhteenlaskettu kapasiteetti saa olla korkeintaan 500 miljardia euroa. Vakaussäilyneiden koon kasvattaminen 700 miljardiin ei edes muuta kriisin ratkaisun kannalta tilannetta oleellisesti. Suomen riskit kyllä kasvavat. Kataisen hallituksen linjaus Euroopan vakaussäilyneiden kokonaiskapasiteetin kasvattamisesta on eduskunnan aiemmin ilmaisevan tahdon vastainen ja osoitus Suomen eurolinjan höllentymisestä edelliseen hallitukseen verrattuna.

Vaikka nykykuoroista tukipakettipolitiikkaa pidettäisiin oikeana tapana ratkaista kriisi, on ilmeistä, että ERVV:n ja EVM:n koko ei edelleenkään riitä nykykriisin ratkaisuun. Kriisimaila (Portugali, Irlanti, Italia, Kreikka ja Espanja) on julkisen sektorin velkaa noin 3 300 miljardia euroa, joten vakaussäilyneiden kasvatettua resurssit eivät riitä niiden pelastamiseen. Markkinat voidaan vakauttaa vain, jos vakautusoperaation takana on äärimmäisen avokätinen ja maksukykyinen toimija, joita ERVV ja EVM eivät ole edes yhdistettyinä. Jos nykyistä tukipakettipolitiikkaa siis jatketaan, vakaussäilyneiden kokoa on tulevaisuudessa kasvatettava vielä moninkertaiseksi nyt ehdotetusta. Tätä tietä emme voi kannattaa. Ainoa pitkäjähtäimellä kestävä tie on, että kriisimaat laittavat hyvin päättäväisin toimin asioitaan uskottavalla tavalla kuntoon.

Keskeisenä perusteena vakaussäilyneiden koon kasvattamiselle on uskomus, että tämä edesauttaisi IMF:n resurssien kasvattamisessa. Vakaussäilyneiden nyt ehdotetut koot ovat kuitenkin sen minimikoon alapuolella, jota nousevat taloudet ovat julkisuudessa esiintyneiden tietojen mukaan vakaussäilyneiltä vaatineet, jotta kyseiset taloudet olisivat valmiita lisäämään panoksiaan IMF:ssä. Tämä myönnetään myös komission EVM:n koon kasvattamista käsittelevässä keskustelupaperissa. On siis vaikea

uskoa, että IMF:n apu voisi tässä tilanteessa kovin ruhtinaallista olla.

Lisäksi, ollakseen uskottava, vakausmekanismien koon pitäisi olla moninkertainen nykyiseen verrattuna, joten on hyvin epätodennäköistä, että suhteellisen köyhät kehittyvät valtiot olisivat valmiita lisäämään IMF:n resursseja tarvittavalla määrällä. On myös muistettava, että IMF:n resursseja ei voida korvamerkitä eurokriisissä käytettäväksi, joten IMF:n resurssien kasvattaminen ei automaattisesti tarkoita näiden suuntaamista Euroopan kriisimaiden tukemiseen. Pidämmekin yleisesti ottaen vastuuttomana, että satojen miljardien päätöksiä tehdään pelkän uskon varassa, ilman mitään konkreettista lupausa nousevilta talouksilta.

Hallitus puhuu euroalueen uskottavuuden turvaamisesta. Mutta miten on hallituksen uskottavuuden laita? Näyttää siltä, että hallitus on valmis seuraamaan Saksan kantoja tilanteessa kuin tilanteessa. Hallituksen kovasti markkinoimat Kreikka-vakuudet eivät valitettavasti loppujen lopuksi ole kovinkaan vakuuttavia. Vastaavia ei mikään muu euromaa edes halunnut. Se on erikoista, jos vakuudet ovat niin erinomaisia kuin hallitus on yrittänyt väittää. Hallituksen uskottavuus on siksikin mennyttä, koska vakuusvaatimuksestakaan ei tosiasiasa pidetty kiinni. Hallitussopimuksen perusehto oli se, että lisää tukea ei anneta, jos Suomi ei saa täysiiä vakuuksia. Niitä ei saatu, mutta silti tuettiin. Ja ollaan valmiita tukemaan jatkossakin.

Euroalueen kriisi ei ole ohi. Esimerkiksi Espanjan tilanne näyttää koko ajan entistä vaikeammalta, ja on riski, että maa tarvitsee apupakettia. Myös muiden kriisimaiden tilanne on edelleen epävarmalla pohjalla. Irlannin talous — jota pääministeri Katainen on mainostanut tukipakettipolitiikan menestystarinaksi — on lyhyen kasvupyrähdysten jälkeen vajonnut jälleen taantumaan, ja maan pankkijärjestelmä on tekehengityksen varassa.

Kataisen hallitus on kriisin yhteydessä kävellyt ennennäkemättömällä tavalla pohjoismaalaisen parlamentaarisen demokratian yli. Miljariluokan päätökset runnetaan läpi pikavauhtia muutamassa päivässä ja ilman kunnollista valiokuntakäsittelyä. Neuvotteluvaltuuksien myöntäminen EVM:n koon kasvattamiseen on erikoisvaliokunnissa käsitelty ennennäkemättömästi pelkällä pöytäkirjamerkinnällä. Valiokunnat on alistettu kumileimasimen rooliin.

Suomen riskien kasvu on osaltaan myös lisäämässä vaaraa siitä, että luottoluokittajat laskevat Suomen AAA-luokitusta. Tästä aiheutuisi maaillemme merkittävät korkotappiot. Mielestämme Suomen AAA-luokituksen turvaaminen on äärimmäisen tärkeä tavoite, jonka hallitus on löpöröllä politiikallaan nyt vaarantamassa. Luottoluokituksen lasku käynnistäisi uuden leikkausten ja veronkorotusten kierteen. Se tarkoittaisi Suomen EU-politiikan ja hallituksen talouspolitiikan konkurssia — sekä taloudellista että poliittista.

Hallitusohjelman mukaan "Suomen linja euromaiden talouskriisien hoitamisessa muuttuu ja tiukentuu. Suomen kokonaisvastuuta osallistumisessa euromaiden pelastamiseen rajataan jatkossa. Mikäli jokin euromaa pyytää ERVV:ltä lainamuotoista tukea vielä Portugalin jälkeen, on Suomi valmis harkitsemaan tätä vain sillä ehdolla, että Suomi saa takausosuudelleen vakuudet kyseiseltä maalta. Tämä rajaa Suomen tosiasialliset vastuut enintään Portugalin ja sitä edeltävien ohjelmien hyväksymisen mukaiselle tasolle."

Hallitus on toiminut omaa ohjelmaansa vastaan. Suomen kokonaisvastuut ja niihin liittyvät riskit ovat kasvaneet. Hallitus on mennyt hyväksymään EVM:n uudet riskialttiit toimintamuodot, kuten pankkien pääomittamisen ja operoinnin jälkimarkkinoilla. Hallitus taipui myös siihen, että EVM:n yksimielisyysperiaatteesta tingittiin ja sen kapasiteettia nostettiin.

Kataisen hallitus jaksaa korostaa kantavansa vastuuta, kun suostuu lainoittamaan miljardeilla euroalueen kriisimaita. Todellisuudessa vastuuta ei kanna hallitus vaan suomalaiset veronmaksajat — nykyiset ja tulevat. He joutuvat veronkorotuksien ja leikkauslistojen muodossa maksamaan Kataisen hallituksen virhepäätökset.

Edellä olevan perusteella ja Suomen perustuslain 43 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan välikysymyksen:

Mitkä olivat Suomen kokonaisvastuut (vastuulupaukset) euroalueen talouskriisissä (sisältäen EKP:n riskit) Kataisen hallituksen aloittaessa toimintansa, ja mitkä ne ovat tällä hetkellä,

miksei hallitus ole noudattanut omaa ohjelmaansa, jonka mukaan Suomen vastuut eivät kasva,

miten hallitus arvioi eurokriisin etenevän ja mihin asti hallitus on valmis kasvattamaan Suomen kokonaisvastuita,

miten hallitus aikoo turvata Suomen ja suomalaisten varat sekä Suomen AAA-luottoluokituksen, kun se on taipunut ottamaan yhä suu-rempia vastuita ja riskejä eurokriisin hoidossa,

miten hallitus aikoo selviytyä julkisen sektorin lakisäätteisistä velvollisuuksista, jos miljardiluokan riskit realisoituvat,

mitä hallitus aikoo tehdä parlamentaarisen demokratian turvaamiseksi, jotta eduskunnan asemaa ei halvenneta hallituksen neuvotteluvaltuuksia annettaessa,

miksi hallitus on taipunut tinkimään eduskunnan useasti ja yksimielisesti (esim. SuVL 9/2011 vp) linjaamasta kannasta, jonka mukaan Euroopan vakausmekanismien yhteenlaskettu koko on enintään 500 miljardia euroa,

onko hallitus valmis lisäämään Suomen takauksia ilman vakuuksia etenkin, kun asiantuntijoiden mukaan EVM:n tukipaketteihin ei voi sisältyä vakuuksia ja

kuka ministereistä antoi luvan Kreikka-vakuuksien salauspäätöksen tekemiselle?

Helsingissä 13 päivänä huhtikuuta 2012

Pietari Jääskeläinen /ps
 Juho Eerola /ps
 Ritva Elomaa /ps
 Lauri Heikkilä /ps
 James Hirvisaari /ps
 Reijo Hongisto /ps
 Olli Immonen /ps
 Ari Jalonen /ps
 Anssi Joutsenlahti /ps
 Arja Juvonen /ps
 Pentti Kettunen /ps
 Kimmo Kivelä /ps
 Osmo Kokko /ps
 Laila Koskela /ps
 Jari Lindström /ps
 Maria Lohela /ps
 Anne Louhelainen /ps
 Pirkko Mattila /ps
 Lea Mäkipää /ps
 Hanna Mäntylä /ps

Martti Mölsä /ps
 Mika Niikko /ps
 Jussi Niinistö /ps
 Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
 Vesa-Matti Saarakkala /ps
 Timo Soini /ps
 Maria Tolppanen /ps
 Reijo Tossavainen /ps
 Kaj Turunen /ps
 Kauko Tuupainen /ps
 Pertti Virtanen /ps
 Ville Vähämäki /ps
 Juha Väätäinen /ps
 Jussi Halla-aho /ps
 Kimmo Tiilikainen /kesk
 Mikko Alatalo /kesk
 Lasse Hautala /kesk
 Timo Kalli /kesk
 Elsi Katainen /kesk
 Mari Kiviniemi /kesk
 Katri Komi /kesk
 Seppo Kääriäinen /kesk
 Markus Lohi /kesk
 Aila Paloniemi /kesk
 Simo Rundgren /kesk
 Mikko Savola /kesk
 Ari Tornainen /kesk
 Mirja Vehkaperä /kesk
 Sirkka-Liisa Anttila /kesk
 Antti Kaikkonen /kesk
 Anne Kalmari /kesk
 Inkeri Kerola /kesk
 Esko Kiviranta /kesk
 Timo V. Korhonen /kesk
 Mika Lintilä /kesk
 Eeva Maria Maijala /kesk
 Mauri Pekkarinen /kesk
 Tuomo Puumala /kesk
 Annika Saarikko /kesk
 Juha Sipilä /kesk
 Tapani Tölli /kesk
 Anu Vehviläinen /kesk
 Juha Rehula /kesk
 Markus Mustajärvi /vr
 Jyrki Yrttiaho /vr"

Puhemies Eero Heinäluoma: Eduskunnan työjärjestyksen mukaisesti väläkysymys lähetetään keskustelutta valtioneuvostolle vastattavaksi.

PÄIVÄJÄRJESTYKSEN ASIAT:**1) Liikenne- ja viestintävaliokunnan täydennysvaali**

Vaaleja

Puhemies Eero Heinäluoma: Totean, että vaali on yksimielinen ja että eduskunta valitsee ehdokaslistan mukaisesti liikenne- ja viestintävaliokunnan varajäseneksi Tuula Peltosen.

**2) Hallituksen esitys eduskunnalle ihmiskaup-
pan vastaisesta toiminnasta tehdyn Euroopan
neuvoston yleissopimuksen hyväksymisestä ja
laeiksi yleissopimuksen lainsäädännön alaan
kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta
sekä liiketoimintakiellosta annetun lain 3 §:n
muuttamisesta**

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys HE 122/2011 vp
Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 6/2012 vp

Puhemies Eero Heinäluoma: Asia poistetaan päiväjärjestyksestä aikatauluongelmien takia ja siihen palataan myöhemmin.

**3) Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi jä-
telain sekä ympäristönsuojelulain muuttami-
sesta annetun lain voimaantulosäännöksen
muuttamisesta**

Toinen käsittely
Hallituksen esitys HE 15/2012 vp
Ympäristövaliokunnan mietintö YmVM 1/2012 vp

Puhemies Eero Heinäluoma: Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelua ei syntynyt.

Päätökset

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt lakiehdotukset.

Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi.

Asian käsittely päättyi.

**4) Hallituksen esitys eduskunnalle väestö-
rekisteriasiakirjojen laillistamisvaatimuksen
poistamisesta Suomen tasavallan ja Viron ta-
savallan välillä tehdyn sopimuksen hyväksy-
misestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön
alaan kuuluvien määräysten voimaansaatta-
misesta**

Mietintöjen pöydällepano
Hallituksen esitys HE 11/2012 vp
Hallintovaliokunnan mietintö HaVM 7/2012 vp

Mietintö pantiin pöydälle 17.4.2012 pidettävään täysistuntoon.

**5) Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alus-
liikennepalvelulain muuttamisesta sekä laiksi
meriliikennetietojen keräämisestä ja meriliii-
kenteen tilastojen laatimisesta annetun lain
kumoamisesta**

Mietintöjen pöydällepano
Hallituksen esitys HE 14/2012 vp
Liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö
LiVM 2/2012 vp

Mietintö pantiin pöydälle 17.4.2012 pidettävään täysistuntoon.

Puhemies Eero Heinäluoma: Eduskunnan seuraava täysistunto on ensi tiistaina 17.4. kello 14.

Täysistunto lopetettiin kello 13.22.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen